

Dagboek Ladakh 2013

Ladakh van 10 tot 17 juni.

Na een adembenemend mooie vlucht over de Himalaya landen we (Stephen van den Elshout en ik) op 4 juni op het vliegveld van Leh. Bij het uitstappen ervaren we gelijk hoe het is om op 3500 meter hoogte rond te lopen, na 100 meter gewoon lopen hebben we het gevoel alsof we een sprintje hebben getrokken. Stephen en ik zijn de eersten van de groep, de rest druppelt in de dagen na ons binnen. De dag na ons arriveren Ans van Breukelen, Liesbeth Hunsche en Luc Coffeng (medisch missieleider), de dag daarna arriveert Hans van Loon (organisatorisch missieleider). De hekkensluiters zijn Jana Wissekerke, Annemarie Winkelhagen en Cora Stronkhorst. Gedurende deze dagen verkennen we Leh en omgeving. Leh blijkt een levendig plaatsje te zijn met alleraardigste mensen, leuke winkeltjes en heerlijke eettentjes. We kijken onze ogen uit.

Zoals gezegd ligt Leh op 3500 meter hoogte en heeft een zwaar klimaat. De zomer begint in juni en duurt tot september, de temperaturen zijn dan aangenaam. De winter duurt lang en is koud, temperaturen onder de 30 graden zijn geen uitzondering. Leh is in de winter niet over de weg bereikbaar, dat betekent dat groentes e.d. per vliegtuig aangevoerd moeten worden.

Zaterdag 8 juni staan we 's morgens om zes uur klaar op de stoep van hotel Naro om in drie jeeps naar de Nubravallei te vertrekken. Om hier te komen moeten we de Kardung La over. Dit is de allerhoogste pas ter wereld waar je met een auto overheen kunt (5603 meter). Onderweg zien we weer de meest onwaarschijnlijke landschappen en panorama's aan ons voorbij trekken. Wat een prachtig land is dit, woest, onherbergzaam, leeg, weids, imponerend etc. etc. eigenlijk zijn er geen woorden voor om het te beschrijven. Na zes uur hobbelen en bochtjes draaien komen we in het dorpje Hunder aan bij het Karma Inn hotel. Eigenlijk zouden we in het Organic Retreat van dokter Nordan in tenten slapen maar daar is pas vanaf morgen plaats voor ons, we moeten ons dus "behelpen" met dit hotel. Het Organic Retreat is een retreat met luxe tenten in een idyllische omgeving met een groentetuin en fruitbomen. De zondag gebruiken we om ons goed voor te bereiden op de missie. Luc neemt met de artsen alle bijzonderheden door, wat kunnen ze verwachten, welke medicijnen zijn er, wat zijn de protocollen etc. Stephen, die al eerder mee is geweest op een missie, neemt met Liesbeth en mij nog een keer het meten en wegen en het bloedprikken door. Op deze manier voelen we ons allemaal goed voorbereid om aan de slag te gaan. Eindelijk is het dan zo ver en kunnen we op pad.

Maandagochtend 10 juni melden we ons in Diskit op de Lamdon school. Tijdens het ochtendappel vertelt Luc aan de kinderen wat we komen doen. Een aantal studenten, waarvan enkelen op een soort pre-med school zitten en nu vakantie hebben, helpt de artsen met vertalen, zij zullen de periode die we in de Nubravallei doorbrengen, met ons meereizen. Het inschrijven van de kinderen wordt door een van de oudere leerlingen gedaan. De allerjongsten van de school komen het eerst aan bod in de carrousel, eerst meten en wegen, daarna bloedprikken, dan door naar een van de artsen en de apotheek en vervolgens naar het tandenpoetsen en de voorlichting over hygiëne. Klas na klas komt het binnenplein op, en het carrousel blijkt geweldig te werken. MCC is eerder op deze school geweest en veel kinderen weten dus al wat ze kunnen verwachten. Ook de onderwijzers weten wat er staat te gebeuren en assisteren daar waar ze kunnen. De oudere leerlingen helpen enthousiast met vertalen. Uit Nederland hebben we oranje wuppies meegenomen en aan het eind van de carrousel krijgen de kinderen er een op hun hand geplakt. Dat is een grappig gezicht, al die kindertjes met een wuppie op hun hand. Tussen de kinderen van de Lamdon school zien we ook een dertigtal kinderen van de Gouvernementale school. Aan het eind van de dag hebben we 220 kinderen gezien en zijn we behoorlijk afgepeigerd. Opvallend was dat heel veel kinderen cariës hebben, dit beeld zien we eigenlijk de hele missie terug.

Eenmaal terug op het Organic Retreat zijn de medicijnen, die we al veel eerder hadden verwacht, afgeleverd en is er nog behoorlijk wat werk aan de winkel. De medicijnen moeten worden geïnventariseerd en de gegevens van de kinderen in de database gezet. Met enige regelmaat valt de stroom uit en de batterij van de laptop is ook niet oneindig, we moeten dus eerder stoppen dan we willen.

Dinsdag 11 juni vertrekken we naar Turtuk, een dorpje helemaal aan het einde van de Nubravallei, tegen de Pakistaanse grens aan. MCC is hier nog niet eerder geweest dus we weten niet wat we kunnen verwachten.

Na een tocht van drie uur, waarbij we ons alweer vergapen aan de overweldigende bergketens, arriveren we. We installeren ons op de binnenplaats van de Gouvernemental primary school. Deze school is niet te vergelijken met de school waar we gisteren waren, veel is vies en kapot. We checken hier geen schoolkinderen maar kinderen uit het dorp in de leeftijd van 0 tot 6 jaar. Voor het hek is het een gedrang van jewelste, er staan heel veel moeders en ook wat vaders met hun kinderen te wachten. De enorme heftigheid waarmee de ouders ons willen zien, overvalt ons en we beginnen dan ook wat chaotisch. Vandaag hebben we de hulp van de vertalers hard nodig, zelfs de chauffeurs van de jeeps komen helpen vertalen. Al snel blijkt dat voorlichting over goede voeding en hygiëne hier hard nodig is. Opvallend is dat de moeders enorm leergierig zijn, ze zijn heel erg geïnteresseerd en willen van alles weten. De mensen blijven dringen bij de inschrijftafel en proberen zich ook zonder formulier bij de dokters te voegen. Hoe vervelend we het vinden, we kunnen niet iedereen checken, er zijn teveel mensen en wij hebben te weinig tijd. We moeten zorgen dat we voor het donker terug zijn in Hunder want de weg leent zich er echt niet voor om na zonsondergang te rijden. Om een uur of vier moeten we echt opbreken, we zijn versleten maar hebben een enorm voldaan gevoel.

Woensdagochtend 12 juni vertrekken we richting Sumoor naar een andere Lamdonschool. Als we daar aankomen, staan de kinderen in twee lange rijen te zingen, het is de bedoeling dat wij er tussen door lopen, aan het eind krijgen we een welkomstsjaal omgehangen, wat mooi! Luc legt ook hier bij het ochtendappel uit wie we zijn en wat we komen doen. De kinderen krijgen ook les in handen wassen, het is een prachtig gezicht om te zien hoe al die kinderen op het plein Luc nadoen. Deze school beschikt over een waterleiding en we zien een hele rij wasbakken hangen. Helaas is de waterleiding afgelopen winter kapot gevoren en nog niet gerepareerd. Handen wassen wordt dus lastig. We bouwen de spullen op en de kinderen komen klasgewijs binnen. Omdat hier geen ouders aanwezig zijn om uitleg aan te geven, doen we per klas alle medicijnen in een doos en schrijven een handleiding hoe de medicijnen moeten worden ingenomen en wat de eventuele bijwerkingen kunnen zijn. Het overgrote deel van de medicatie bestaat uit Multi-vitamines en ijzer. Aan het eind van de dag neemt Luc met alle onderwijzers apart nog eens alle medicijnen door. Daarna is het tijd voor de groepsfoto met alle bestuurders, onderwijzers, helpers en vrijwilligers en nemen we afscheid. Dit was onze laatste dag in de Nubra-vallei.

Donderdagochtend 13 juni vertrekken we om 06.15 uur uit Hunder richting Likir. Om daar te komen moeten we weer de Khardung La over. Na een uurtje of zes rijden bereiken we Leh, daar halen we de bestelde medicijnen op en rijden we verder naar Likir. We zouden logeren bij Ad van Beckhoven van Pranaplanet, de lokale partner van MCC, maar omdat hij na zijn aankomst uit Nederland de boel nog niet op orde heeft logeren we bij de burens, hotel Lukhill. Na nog wat uurtjes gegevens invoeren, eten en evaluatie, duikt iedereen in bed, morgen weer een dag.

Vrijdag 14 juni rijden Luc en Hans in alle vroegte met de schoolbus mee naar Alchi. Als de schoolbus hen en de kinderen heeft afgeleverd komt hij terug om de medicijnen en ons op te halen. We bouwen op en beginnen. Ook hier zijn geen ouders aanwezig en dat is voor de artsen soms lastig. Zij moeten afgaan op wat de kinderen hen vertellen, en dat is bij een verlegen drie- of vier jarige niet altijd even makkelijk. Ook is het geven van bijvoorbeeld voedingsadviezen moeilijk als er geen ouders bij aanwezig zijn. De onderwijzers worden overal zoveel mogelijk bij betrokken.

Dan meldt Hans dat we klaar zijn, de gouvernementalschool die zich hier zou melden, blijkt te hebben afgezegd. Ineens valt het werk stil en pakken we in. Jammer. We mogen pas weg nadat een kleuterklas voor

een hartverwarmend afscheid heeft gezorgd. De schoolbus brengt ons na een hilarische terugreis met een wegomlegging dwars door het land, terug naar hotel Naro in Leh, we zijn weer 'thuis'.

Zaterdagochtend 15 juni gaan we naar het Tibetan refugeeecamp no. 4 in Leh. We mogen hun ruimte gebruiken maar we checken hier geen vluchtelingenkinderen maar een aantal scholen. Het weer is slecht geworden. Ans geeft tandenpoets- en hygiënevoorlichting aan de kinderen, in de ochtenduren doet ze dit zelf, wel betreft ze daar een onderwijzer of onderwijzeres bij. In de middaguren neemt de onderwijzer of onderwijzeres dit dan van haar over. De uitleg gaat gepaard met veel grote gebaren en liedjes, de kinderen vinden het prachtig. Omdat de ruimte niet zo heel erg groot is en het gezang en de bewegingen niet goed samengaan met de concentratie en uitleg van de artsen staat zij vandaag buiten. Net als ze zich wil gaan installeren gaat het regenen. Er worden allerlei stukken plastic tevoorschijn getoverd en in no time is er een tent gecreëerd waar zij droog kan staan. Vandaag checken we verschillende scholen, waaronder een klein schooltje dat op het terrein van de plaatselijke politie staat. Hier zijn wel ouders aanwezig en dat maakt de uitleg en voorlichting wel makkelijker. Inmiddels is Tibetan Refugee camp no. 7 op de hoogte van onze aanwezigheid. Zij nodigen ons uit voor een culturele middag en wij nemen de uitnodiging graag aan. Op zondag 16 juni zouden we op de New Millenniumschool in Leh checken maar de Lama laat weten dat dat niet door kan gaan. Het verhaal is dat in het voorjaar een aantal tandartsen op school is geweest waar hij minder positieve ervaringen mee heeft gehad. Een en ander heeft helemaal niets met MCC te maken maar het checken gaat toch niet door. Wat ontzettend jammer en wat zonde van de inspanningen in de jaren hiervoor!

Omdat de andere scholen op zondag zijn gesloten, zou dat betekenen dat de missie nu al ineens voorbij zou zijn. Luc en Hans maken gebruik van hun lokale netwerk en er blijkt nog genoeg behoefte aan MCC in de regio te zijn. Met onze groep maken we de afspraak dat we zondag vrij zijn en dat we maandag, de dag dat de missie voorbij zou zijn, gewoon doorgaan. We zijn immers naar Ladakh gekomen om te checken!

Zondagmiddag om 16.00 uur worden we bij Tibetan Refugeeecamp no. 7 verwacht. Hun gemeenschappelijke ruimte is gefinancierd door PranaPlanet, de lokale organisatie waar MCC mee samenwerkt. We worden allerhartelijkst ontvangen met zoete- en hartige versnaperingen. De zaal loopt al gauw vol. Na een prachtig gezongen martelarenlied van een aantal Tibetaanse jongeren, mogen de kleuters dansen en zingen voor ons, doen een paar meisjes een dansje, krijgen we een heuse rapper te zien en komen ook de oudere dames met een lied en een dans aan bod. Daarna komt de vraag die we al vreesden, welk cultureel hoogtepunt uit Nederland gaan wij laten zien?! Na enig overleg komen we tot het besluit dat dit toch wel zang en dans moet zijn, het wordt: 'Heb jij wel gehoord van de zevensprong', gevolgd door 'In de maneschijn'. Het publiek vindt het zeer vermakelijk. We sluiten af met een polonaise op 'Met z'n allen' van Henny Huisman en we krijgen bijna iedereen op de been om mee te doen. Het is een geweldige middag.

Maandagochtend 17 juni pakken we voor de allerlaatste keer de spullen in de taxi's, we rijden naar Shey en komen aan op de Druk Padma Karposchool waar we getuige zijn van het uitgebreide ochtendappel. Er wordt gebeden, toneel gespeeld, gedeclameerd en een soort quiz gedaan. Ook op deze school worden voornamelijk Multi-vitamines en ijzer voorgeschreven en ook hier zien we veel slechte gebitten. Nadat we rond de 140 kinderen hebben gezien is het dan toch echt, echt voorbij en maken we alle spullen brandschoon. Alles moet weer mee met de volgende MCC groep die al in de startblokken staat om naar Afrika af te reizen. Wij hebben veel kinderen gezien, samengewerkt met oudere leerlingen, onderwijzers en onderwijzeressen en andere vrijwilligers en genoten van dit prachtige land en de mensen die daar wonen.

Een verslag van Judith Siereveld